

Скринінг молочних залоз в Північній Ірландії

Ми допоможемо вам прийняти рішення

Breast Screening

Що таке рак молочної залози?	4
Що таке скринінг молочних залоз?	5
Результати скринінгу молочних залоз	7
Прийняття рішення — можливі переваги та ризики скринінгу молочних залоз	10
Оцінка можливих переваг та ризиків скринінгу молочних залоз	11
Які симптоми раку молочної залози?	13
Що відбувається з моїми мамограмами після скринінгу?	13
До кого я можу звернутися, якщо маю запитання?	14

Ви самі вирішуєте, проходити скринінг молочних залоз чи ні. Ця брошура має на меті допомогти вам прийняти рішення.

Чому служба охорони здоров'я та соціального забезпечення (HSC) пропонує скринінг молочних залоз?

HSC пропонує скринінг, щоб врятувати життя від раку молочної залози. Скринінг допомагає виявити рак молочної залози на ранній стадії, коли пухлину ще неможливо побачити або відчуту. Скринінг не захищає від раку молочної залози.

Скринінг молочних залоз дійсно пов'язаний з певними ризиками. У деяких жінок, які проходять скринінг, буде виявлено та проліковано рак молочної залози, який інакше ніколи б не був виявлений або не завдав би їм шкоди.

Чому мене запросили на скринінг молочних залоз?

Всі жінки віком від 50 до 70 років запрошуються на скринінг молочних залоз кожні 3 роки.

Якщо вам більше 70 років, все ще існує ризик розвитку раку молочної залози. Хоча після досягнення 70 років ви більше не будете автоматично отримувати запрошення на скринінги, ви все одно можете проходити їх раз на три роки. Вам потрібно буде звернутися до місцевого відділення скринінгу молочних залоз, щоб записатися на прийом.

Що таке рак молочної залози?

Рак молочної залози виникає, коли клітини молочної залози починають безконтрольно розмножуватися і накопичуватися, утворюючи ущільнення (яке також називають пухлиною). У міру розвитку раку клітини можуть поширюватися на інші частини тіла, що може становити загрозу для життя.

Рак молочної залози є найпоширенішим видом раку у Великій Британії. Щороку у Великій Британії від раку молочної залози помирає близько 12 000 жінок. З часом показники виживання хворих на рак молочної залози покращуються, і зараз приблизно 3 з 4 жінок, у яких діагностували рак молочної залози, залишаються живими через 10 років.

Ризик захворіти на рак молочної залози зростає з віком. Приблизно 4 з 5 випадків раку молочної залози діагностують у жінок старше 50 років. У більшості жінок, які хворіють на рак молочної залози, **не було** випадків цієї хвороби в сімейному анамнезі.

Що таке скринінг молочних залоз?

Під час скринінгу молочних залоз проводиться рентгенівське обстеження, яке називається мамографією, для виявлення ознак раку. Воно дозволяє виявити пухлини, які занадто малі, щоб їх побачити або відчутти на дотик.

Цифровий мамограф

Що відбувається, якщо я вирішу пройти скринінг молочних залоз?

Коли ви прибудете до відділення скринінгу молочних залоз, персонал перевірить ваші дані та розпитає вас про будь-які проблеми з грудьми, які у вас були. Якщо у вас є якісь запитання, будь ласка, звертайтеся.

Мамографію проводять жінки, які є рентгенлаборантами. Щоб пройти мамографію, потрібно роздягнутися до пояса. Тож, можливо, простіше буде одягнути спідницю або штани замість сукні.

Спочатку рентгенлаборант вам пояснить, що буде відбуватися. Потім вона розмістить вашу грудь на мамографічному апараті та опустить на неї пластикову панель, щоб її притиснути. Це допомагає не рухати грудьми та отримати більш чіткі рентгенівські знімки.

Зазвичай рентгенлаборант робить два рентгенівські знімки кожної груді — один зверху, а другий збоку. Під час проведення рентгенівського обстеження вона буде знаходитися за екраном. Кожного разу ви повинні залишатися нерухомими протягом декількох секунд.

Весь візит займає менше ніж півгодини, а сама мамографія — всього лише кілька хвилин.

Які відчуття під час проведення мамографії?

Проходження мамографії може бути некомфортним, а деякі жінки вважають її болісною. Як правило, будь-який біль проходить досить швидко.

Будь ласка, до візиту зателефонуйте до вашого відділення скринінгу молочних залоз, якщо:

- **у вас є фізичні обмеження або підніматися по сходах вам незручно**, щоб ваше відділення скринінгу могло вжити для вас усіх необхідних заходів;
- **у вас встановлені грудні імпланти**, як правило, ви зможете пройти мамографію, але, будь ласка, заздалегідь повідомте про це персоналу, який проводить скринінг;
- **ви нещодавно проходили мамографію, вагітні або годуєте груддю**, у такому разі вам можуть запропонувати відкласти скринінг; або
- **вам потрібен перекладач.**

Результати скринінгу молочних залоз

Ви отримаєте лист з результатами скринінгу молочних залоз протягом 2–3 тижнів після вашого візиту. Результати також будуть надіслані до вашого сімейного лікаря.

У переважній більшості жінок результат буде в межах норми

Приблизно у 96 із 100 жінок, які пройшли скринінг, мамограма не виявить ніяких ознак раку — це є нормальним результатом.

Пам'ятайте, що рак може розвинутися навіть у проміжку між мамографіями, тому негайно повідомте свого сімейного лікаря, якщо помітите будь-які зміни у грудях.

Деяким жінкам знадобиться пройти додаткові обстеження, якщо у них будуть виявлені відхилення від норми

У листі з результатами може бути зазначено, що вам потрібно пройти додаткові обстеження, тому що мамограма має відхилення від норми. Приблизно 4 жінкам із 100 після скринінгового обстеження пропонують пройти ще додаткові перевірки.

За результатами обстеження у 1 з цих 4 жінок буде виявлено рак. Решта ж пацієнтів не матимуть раку і продовжать отримувати запрошення на профілактичний скринінг кожні 3 роки.

Якщо вас запросять для додаткових обстежень, вам можуть провести огляд молочних залоз, додаткові мамографії та ультразвукове дослідження. Також вам можуть призначити біопсію — це коли з вашої груді за допомогою спеціальної голки беруть невеликий зразок тканини для дослідження його під мікроскопом. Як правило, ми намагаємося надати вам результати тесту протягом тижня, проте іноді на отримання результатів тонкогальнової гістології/біопсії може знадобитися до двох тижнів.

Іноді жінкам доводиться пройти ще одну мамографію, перш ніж вони отримають свій результат

Іноді через деякі технічні проблеми знімок мамографії виходить недостатньо чітким для розшифрування. У такому випадку вам буде запропоновано пройти ще одну мамографію, щоб отримати більш чітке зображення молочної залози.

Що відбувається зі 100 жінками **кожного разу**, коли вони проходять скринінг молочних залоз?

Якщо у вас виявлено рак молочної залози, він може бути як неінвазивним, так і інвазивним

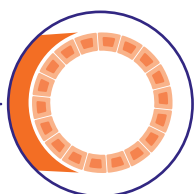
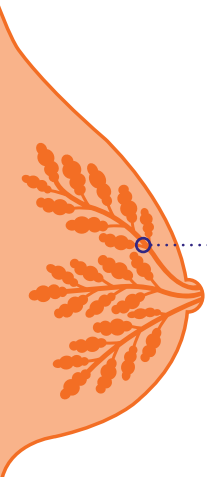
Неінвазивний рак молочної залози

Приблизно у 1 з 5 жінок, у якої під час скринінгу було виявлено рак молочної залози, буде неінвазивна форма раку. Це означає, що в молочній залозі є ракові клітини, але вони знаходяться лише всередині молочних проток і не поширилися далі. Це також має назву протокова карцинома *in situ* (DCIS). У деяких жінок ракові клітини не виходять за межі молочних проток. Але у деяких вони з плином часу можуть розростися (проникнути) в навколишні тканини молочної залози.

Лікарі не можуть точно сказати, чи будуть неінвазивні форми раку молочної залози поширюватися на навколишні тканини молочної залози чи ні.

Інвазивний рак молочної залози

Приблизно у 4 з 5 жінок, у яких під час скринінгу було виявлено рак молочної залози, буде інвазивна форма раку. Це тип раку, який поширився з молочних проток у навколишні тканини молочної залози. Більшість інвазивних форм раку молочної залози поширюються на інші частини тіла, якщо їх не лікувати.

Нормальна
молочна протока

Неінвазивний рак
молочної залози

Інвазивний рак
молочної залози

Рак молочної залозилікування

Незалежно від того, чи є ваш рак інвазивним чи неінвазивним, вам буде запропоновано лікування та догляд з боку команди фахівців з раку молочної залози. Лікування, як правило, включає хірургічне втручання (що може означати мастектомію), гормональну терапію, променеву терапію, а можливо і хіміотерапію. Ці методи лікування можуть спричинити серйозні, довготривалі побічні ефекти.

Прийняття рішення — можливі переваги та ризику скринінгу молочних залоз

Ви самі вирішуєте, проходити скринінг молочних залоз чи ні. Існує багато різних причин, чому жінки вирішують, проходити скринінг чи ні. Щоб допомогти вам прийняти рішення, ми включили в брошуру інформацію про можливі переваги та ризику.

Скринінги рятують життя жінок від раку молочної залози

Життя рятується, оскільки рак діагностується та лікується раніше, ніж це було б без скринінгу.

Скринінг дозволяє виявити такий рак молочної залози, який ніколи б не завдав жінці шкоди

У деяких жінок буде діагностовано та проліковано рак молочної залози, який інакше ніколи б не був виявлений і не став би загрозою для їхнього життя. Це є головним ризиком проведення скринінгу.

Лікарі не завжди можуть визначити, чи стане діагностований рак молочної залози загрозою для життя, тому вони пропонують лікування всім жінкам, у яких було виявлено рак молочної залози. А це означає, що деяким жінкам буде запропоновано лікування, яке не є необхідним.

Оцінка можливих переваг та ризиків проведення скринінгу молочних залоз

Скринінг молочних залоз міг би врятувати мене від раку молочної залози

Скринінг молочних залоз може означати, що мені буде поставлений діагноз і призначено курс лікування від раку, який інакше ніколи не став би загрозою для мого життя

Існують суперечки щодо того, скільки життів рятує скринінг молочних залоз та скільком жінкам діагностують рак, який ніколи не став би загрозою для їхнього життя. Цифри на наступній сторінці є найбільш достовірними оцінками групи експертів, які проаналізували наявні докази.

Рятування життів від раку молочної залози

Скринінг дозволяє рятувати приблизно 1 життя від раку молочної залози на кожні 200 жінок, які пройшли це обстеження. Це становить приблизно 1 300 життів, врятованих щороку від раку молочної залози у Великій Британії.

Виявлення випадків захворювання на рак, які ніколи не завдали б жінці шкоди

В середньому у 3 з 200 жінок, які проходять скринінг кожні 3 роки у віці від 50 до 70 років, діагностують рак, який без такого скринінгу ніколи б не був виявлений і ніколи не став би загрозою для їхнього життя. Це становить приблизно 4 000 жінок на рік у Великій Британії, яким пропонують лікування, яке їм не потрібне.

У цілому, на кожну 1 жінку, чиє життя рятується від раку молочної залози, приблизно 3 жінкам діагностують рак, який ніколи не став би загрозою для їх життя.

Вчені працюють над пошуком більш ефективних методів визначення, у яких жінок захворювання на рак молочної залози є небезпечним для життя, а в яких - ні.

Чи може скринінг молочних залоз мати інші ризики?

- У більшості жінок, у яких отримано аномальний результат скринінгу, рак молочної залози не виявляється. Ці жінки відчувають зайве занепокоєння, а деякі переживають стрес, який у той момент впливає на їхню здатність виконувати звичні повсякденні справи.
- Рентгенівське випромінювання може дуже в рідких випадках стати причиною раку. Проходження мамографії один раз на 3 роки протягом 20 років дуже незначно підвищує ймовірність розвитку раку протягом усього життя жінки.
- У поодиноких випадках скринінг молочних залоз може пропустити рак. Він виявляє більшість випадків раку молочної залози, але пропускає рак приблизно в 1 з 2 500 жінок, які проходять скринінг.

Які симптоми раку молочної залози?

Якщо ви знатимете, як зазвичай виглядає та відчувається ваша молочна залоза, вам буде легше помітити будь-які зміни, які можуть бути ознаками раку молочної залози. Це дуже важливо, навіть, якщо ви вже проходили скринінг молочних залоз.

Зверніть увагу на наступне:

- Пухлина або ущільнення в молочній залозі.
- Зміна соска. Сосок може бути втягнутий у молочну залозу або змінити форму. У вас може з'явитися висип, через який сосок виглядає почервонілим і лущиться, або з соска може витікати кров чи інша рідина.
- Зміна у вигляді молочної залози або як вона відчувається на дотик. Вона може здаватися важкою, теплою або нерівною, або шкіра може виглядати бугристою. Розмір і форма молочної залози можуть змінитись.
- Набряк або ущільнення в зоні пахви.

Сам по собі біль зазвичай не є ознакою раку молочної залози. Якщо ви помітили будь-які зміни у ваших грудях, вам слід негайно звернутися до свого сімейного лікаря. Можливо, що у вас немає раку. Але якщо він у вас є, то виявлення та лікування на ранній стадії можуть значно підвищити ваші шанси на одужання від раку молочної залози.

Що відбувається з моїми мамограмами після скринінгу?

У рамках Програми скринінгу раку молочної залози Північної Ірландії ваші мамограми будуть зберігатися не менше 8 років. Ці дані будуть надійно збережені. Програма здійснює регулярну перевірку записів, щоб впевнитися у максимальній якості надання послуг. Для цієї мети співробітникам інших підрозділів системи охорони здоров'я може знадобитися ознайомитися з вашими медичними даними, але ці дані будуть надані лише тим особам, яким вони будуть дійсно потрібні.

Ми будемо переглядати результати ваших попередніх скринінгів, якщо у вас буде діагностовано рак молочної залози в період між скринінгами. Якщо ви бажаєте, то можете ознайомитись з результатами цього перегляду.

До кого я можу звернутися, якщо маю запитання?

Якщо у вас є питання щодо профілактичного обстеження, будь ласка, зверніться до вашого місцевого відділення скринінгу молочних залоз. Якщо ви хочете поговорити з кимось про те, чи варто вам пройти скринінг молочних залоз, ваш сімейний лікар може вам у цьому допомогти. Разом ви могли б зважити всі можливі переваги та можливі ризики, щоб допомогти вам у прийнятті рішення.

Більш детальну інформацію про скринінг молочних залоз ви можете знайти за адресою:

Програма скринінгу молочних залоз у Північній Ірландії

www.nidirect.gov.uk/breast-screening - на цій сторінці ви можете знайти детальну інформацію про місцеву службу скринінгу молочних залоз.

Програма скринінгу молочних залоз NHS

www.nhs.uk/breast

Якщо ви хочете отримати цю брошуру іншими мовами або в іншому форматі, відвідайте www.pha.site/breast-screening-publications або зв'яжіться з вашим місцевим відділенням скринінгу.

**Belfast Health and Social Care Trust
(в тому числі South Eastern HSC Trust)**

The Screening Centre
12-22 Linenhall Street
Belfast BT2 8BS

Тел.: 028 9033 3700

Електронна пошта: breastscreeninglhst@belfasttrust.hscni.net

Northern Health and Social Care Trust

Northern Area Breast Screening and Assessment Unit
Level A, Antrim Area Hospital
45 Bush Road, Antrim BT41 2RL

Тел.: 028 9442 4425

Електронна пошта: breast.screening@northerntrust.hscni.net

Southern Health and Social Care Trust

The Breast Screening Unit
Firbank House
Craigavon Area Hospital, Lurgan Road,
Portadown BT63 5QQ

Тел.: 028 3756 0820

Електронна пошта: breast.screening@southerntrust.hscni.net

Western Health and Social Care Trust

The Breast Screening Unit
Ground Floor, The Nurses' Home
Altnagelvin Area Hospital, Glenshane Rd, Londonderry BT47 6SB

Тел.: 028 7161 1443

Електронна пошта: altnagelvin.breastscreening@westerntrust.hscni.net

Ця брошура була розроблена незалежною групою фахівців з інформаційної роботи King's Health Partners за консультативною та редакційною підтримки Cancer Research UK. Ця програма була адаптована для використання в Північній Ірландії Агентством з питань громадського здоров'я.

У рамках громадських консультацій понад 1 000 громадян взяли участь у розробці підходу до інформування про програми скринінгу раку NHS.

Ці консультації підтримали наведені нижче організації. «Beating Bowel Cancer», «BME Cancer Communities», «Bowel Cancer UK», «Breakthrough Breast Cancer», «Breast Cancer Campaign», «Breast Cancer Care», «Cancer Research UK», «Independent Cancer Patients' Voice», «Jo's Cervical Cancer Trust» та «Patient Information Forum».

Інформація, що міститься в цій брошурі, базується на рекомендаціях громадянського журі у складі 25 жінок щодо того, як донести до відома можливі переваги та ризики скринінгу молочних залоз.

За фінансової підтримки Програм скринінгу раку NHS.

© Crown Copyright 2020. Ця інформація була підготовлена службою скринінгу Public Health England (<https://www.gov.uk/topic/population-screening-programmes>) та використовується відповідно до Open Government Licence v3.0

Public Health Agency

12–22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.

Тел.: 0300 555 0114 (за місцевим тарифом). www.publichealth.hscni.net

<http://pha.site/breastscreening-info>

www.nidirect.gov.uk/breast-screening

www.becancerawareni.info/breast-cancer

Знайдіть нас тут:

